

Stór skipsvanlukka á Hvarvinum:

Nýggja danska grønlandsskipið „Hans Hedtoft“ sokkið við 95 fólku um borð

Skipið, ið var á fyrstu ferð síni, rendi á ísfjall í ódnarveðri - stormur, kavarok, stórsjógvað og nógvur ísur

Fríggjakvöldið og leygarnáttina fór fram ein sorgarleikur við Kappan. »Hans Hedtoft«, hitt nýggja stásiliga ferðamannaskipið hjá grønlandsku handlinum, sigldi á fyrsta túri sínum á ísfjall og sakk eftir fáum tímum og ikki eitt einasta menniskja av tí varð bjargað.

Við skipinum vóru 55 ferðafólk úr Grønlandi, og manningin var uppá 40 menniskju — íalt lótu her 95 fólk livið.

Skipið fór undir ringastu víðurskiptum. Vindstyrki 8 og ringur sjógvur, tjúkn í kavaslettingi og hópur av rekandi ísfjallum og staddir einans einar 30 fjórðingar úr Kappanum.

Tað var enn ikki myrkt av nátt, tá skipið sigldi á ísfjalli. Legin tað fekk, man hava verið reiðiliga stórur, verður gitt, tí skipið man vera sokkið eftir heilt fáum tímum. Tað byrjaði at senda neyðsignal beint aftaná samanbrestin; og søgdu teir tá frá, at teir máttu fáa hjálp í skundi, tí skipið var farið at søkka.

Men lítið mundi vera av skipum um hesar leiðir. Tveir týskir trolarar vóru næstir, og annar teirra kom á staðið, har »Hans Hedtoft« hevði verið fyrri óhappinum, einum 5 timar seinni; men har var einki at siggja — og líkindini fyrri at finna nakað vóru eisini tey allar ringastu: náttmyrkur, kavatjúkn ísfjall og vanda-

sjógvur. Fiskanes var eisini nakað nær, har ólukkan var hend; men heldur ikki hann hevur rakt við nakað frá skipinum.

Skip vóru beinan vegin send úr ymsum grønlandskum havnum út at leita, m. a. Umanak og okkurt danskt marinuskip; men tey høvdu so langan tein at sigla, at tey mundu neyvan vera á leiðini fyrr enn móti kvöldi leygardagin.

I lýsingini leygarmorgunin vóru flogfór komin at leita — bæði úr Grønlandi og Kanada; men eingin hevur enn rakt við nakað, sum kann setast í samband við »Hans Hedtoft«, so neyvan man nakað vera at ivast í at skipið er sokkið, og við tí alt fólk, sum við tí var.

Men halda, at einasta vón fyrri at nakað av fólkinum kundi verið bjargt, var, um tað eydnaðist at halda skipið flótandi. Tí tað mátti roknast fyrri aldeilis ógjøriligt at fáa sett bátarnar út, so ringur sjógvurin var. — Skipið havði oíl nýmótans bjargitól; men undir slíkum víðurskiptum ber einki til við teimum heldur.

Skipið fór úr København 6. jan. og var nú á veg niðuraftur. Av ferða fólkinum var m. a. Augo Lynge, annar av teim grønlandsku fólkatingsmonnum við. Eisini fleiri kvinnur og børn vóru við. Skipari var O. L. Rasmussen, hann er kendur maður í Grønlandssigling og hevur eisini siglt við »Disko« og »Umanak«.

Ein Føroyingur var millum manningina, hann var 2. stýrimaður. Tað var Richard Jacobsen úr Sandvík.

»Hans Hedtoft« varð latin Grønlandska Handlinum av barkastokki á Frederikshavn Skipsverft 17. des. 1958, og kostaði skipið um 14 mill.

Byrsuvanlukka

Fríggjadagin hendi byrsuvanlukka í Vestmanna. Petur Joensen, skipari, var úti og skjeyt, teir vóru triggir á báti, ein teirra var sonur hansara. Á veg inn aftur var fuglur í skotmála, og Petur skuldi skjóta, byrsan gekk av og rakti Petur í hendi. Hann doyði stutt eftir at teir vóru komnir til lands. Hann varð bert 39 ára gamal, giftur og átti 4 børn.

kr. — tað var nakað størri enn »Tjaldur«.

VERÐUR GRØNLANDSSIGLINGIN NIÐURLØGÐ Á VETRI?

Vanlukkan við »Hans Hedtoft« hevur sett miklan hvøkk í fólk. — Danska ríkisstýrið hevur verið saman til fundar hesum víðvikjandi, og spurningurin um at avloysa skipaferðsluna við flogferðslu á ringastu siglingartíð á árinum hevur verið frammí. Men um hetta skal koma í lag, krevjast stórar broytingar og og peningaleggging.

Grønlandsfiskurin flytur suðureftir

Kanningar av fiskagongdini í Grønlandi hesi seinastu árin vísa, at Grønlandsfiskurin flytur suðureftir. Í árunum 1949—50 varð ein hópur av toski merktur á fiskileiðunum við Umanak og Diskovikina. Hesin fiskur verður nú í stórum tali veiddur aftur á fiskileiðunum í Suðurgørlandi. Toskurin hevur eisini leitað enn longur burtur, tí just av hesi sumu merking hava teir veitt 2 toskar við New Foundland, 3 í Eysturgørlandi, og ikki minni enn 13 undir Íslandi.

Krúnjuvelar aftur til Pólands

Tvey kuffert við pólskum tjóðarognum vórðu fyrri kortum tikin fram úr goymslu teirra í einum banka í Kanada og síðan ferd til Pólands.

Millum lutimar eru pólskir krúnjuvelar og hópurin av gomlum bókarullum og eitt savn av frumritum, sum Chopin, hin kendi komponisturin hevur latið úr hondum. Allir hesir tjóðarlutirnir vóru í 1940 ferdir til Kanada og goymdir har, so týskararnir ikki skuldu forkoma teimum.

Sjálvandi varð væl ansað eftir, meðan lutirnir vóru ferdir til Pólands, og nógvir vóru logreglumeninir, ið ansaðu eftir.

Klakksvík í dag

Gott telefonár. »Norðlýsið« hevur nýliga havt samrøðu við telefonstjóran um telefonviðurskiptini í Norðoyum. Hesi hava, sum ofta umrøtt verið út av lagi ring. Hitt trádleysa sambandið millum Klakksvík og Havnina var ein stórur bati; men bara fyrri Klakksvík. Bygdirnar eystarfyrri Múlan høvdu framvegis bara hina einu linjuna at halda sag til.

Tey framstig, ið nú verða gjørd, eru stór í mun til tað, ið verið hevur frammanundan.

Klakksvík fær automatiska telefon. Tann, ið umbiðin var á fyrsta sinni, visti seg at vera ov litil. Tessvegna eru nýggj tól umbiðin. Hetta verður at kosta millum 3 og 400.000 kr. Norðoyar kundu allar fingið automattefon; til tess krevst veksilstreymur allastaðni, men so langt er ikki komið enn.

Aðrar stórar ábøtur eru, at Viðar-eiði, Norðdepli við Hvannasundi, Múla og Norðdepli og Svínay fáu hvor sína linju beinleiðis til Klakksvíkar.

Síðan er tað Fugloy, ið hevur havt sera ringt telefonsamband — radiosamband við Klakksvík. Hvor samtala tann vegin kann avlurast í øllum radiotólum.

Nú verður Fugloy at fáa stuttbylgjutelefon — sama slag samband sum er t. d. millum Klakksvík og Havnina. Hin gamli sendarin verður standandi at taka til. 100 pst. eykalutir til nýggja sendarin vera altíð á goymslu í Fugloy. Harvið skuldi so eisini henda oyggin havt fingið álitandi telefonsamband við hin partin av Føroyum.

Var Edens urtagarður á oynni Bahrain?

Á breskt stýrdu oynni Bahrein, sum liggur í persiska havinum, hava danskir vísindamenn leingi gjørt kanningar og útgravingar. Teir hava funnið nógv gamalt og forvitnisligt. Leiðarin av vísindaliðinum professorin Glob vil halda, at tað ikki er óhugsandi, at Edens urtagarður hevur ligið á oynni Bahrain. Á oynni finst nógv olja. Ein enskur vísindamaður, sum eisini arbeiðir har, heldur fyrri, at tað er hugsandi, at tann legendariski byurin Dilmun eisini hevur ligið, har Bahrain er.

15 gentur til Havnarfjarðar

15 gentur kunnu fáa arbeiði við frystihúsi í Havnarfjarði.

Nærri við at venda ser til

G. ISFELD,

tf. 1834 og 2003.